

ผลการสำรวจปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุของหอสมุดประกอบการวิจัยวิชาการศึกษา

การสำรวจปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุของหอสมุดประกอบการวิจัยวิชาการศึกษา ได้ใช้ตัวอย่างประชากรเป็น ผู้สำเร็จปริญญาการศึกษาหมวดบัณฑิต และปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตที่เขียนวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้รับการสำรวจประเภทหนังสือและวัสดุที่ใช้ในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์แล้ว ในบทที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อติดตามสอบถามผู้วิจัยวิชาการศึกษาถึงปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุของหอสมุดในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ การสร้างแบบสอบถามนั้น สร้างโดยการศึกษาเอกสารสิ่งพิมพ์ที่มีเรื่องราวเกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามชนิดประเมินค่า และแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้โดยมีผู้เคยสร้างมาแล้ว แบบสอบถามแบ่งเป็น 10 หัวข้อดังนี้

1. หอสมุดที่นักวิจัยวิชาการศึกษาใช้กันทั่วไป เพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์วิชาการศึกษา
2. ปัญหาการใช้หนังสือทั่วไป
3. ปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง
4. ปัญหาการใช้วารสาร
5. ปัญหาการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล
6. ปัญหาการใช้วิทยานิพนธ์
7. ปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุ
8. ปัญหาการให้บริการและอาคารสถานที่ของหอสมุด
9. ปัญหาการเรียบเรียงข้อมูล
10. วิธีการค้นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยจากหนังสือและบทความวารสาร

ก่อนที่จะส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ได้เลือกไว้แล้ว ได้สำรวจที่อยู่ของผู้สำเร็จปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต และปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตที่เป็นตัวอย่างประชากร จากทะเบียนประวัติของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร หนังสืออนุสรณ์ของบัณฑิตแต่ละรุ่น นอกจากนี้ยังได้สอบถามที่อยู่และสถานที่ทำงานของตัวอย่างประชากรบางท่านจากมหาบัณฑิตที่รู้จักอีกด้วย แล้วส่งแบบสอบถามไปยังตัวอย่างประชากรดังกล่าว พร้อมกับซองซึ่งจ่าหน้าถึง ผู้เขียน และติดแสตมป์เพื่อสะดวกต่อการส่งกลับคืนไปด้วย คอยแบบสอบถามกลับคืนประมาณ 1 เดือน คำตอบที่ได้รับมีจำนวนไม่เพียงพอ จึงได้ส่งแบบสอบถามติดตามไปให้ตัวอย่างประชากรอีกครั้ง ประมาณ 80 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมดประมาณ 190 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 73.007 ของจำนวนผู้ที่ได้รับเลือกให้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ทำตามลำดับขั้นดังนี้

1. แจกแจงความถี่ของน้ำหนักคำตอบแต่ละปัญหา แต่ละข้อของแบบสอบถาม

ทุก ๆ ข้อ

2. ความถี่ (f) ของแต่ละข้อมน้ำหนักคะแนนประจำข้อ (x) คือ

$$\text{มากที่สุด} = 5$$

$$\text{มาก} = 4$$

$$\text{ปานกลาง} = 3$$

$$\text{น้อย} = 2$$

$$\text{น้อยที่สุด} = 1$$

3. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของปัญหาแต่ละข้อ โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยของปัญหาแต่ละข้อ}$$

$$f = \text{ความถี่}$$

$$x = \text{คะแนน (น้ำหนักประจำข้อ)}$$

N = จำนวนทั้งหมดของผู้ตอบปัญหาแต่ละข้อ¹

4. ที่ความหมายค่าเฉลี่ยของน้ำหนักปัญหาแต่ละข้อ ดังต่อไปนี้

4.6 - 5.0 = มากที่สุด

3.6 - 4.5 = มาก

2.6 - 3.5 = ปานกลาง

1.6 - 2.5 = น้อย

1. - 1.5 = น้อยที่สุด

5. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หรือของปัญหาแต่ละข้อโดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาแต่ละข้อ

f = ความถี่

X = คะแนน (น้ำหนักของปัญหา)²

ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 260 คนนั้น เป็นผู้สำเร็จปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต 137 คน และผู้สำเร็จปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตอีก 123 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมด 190 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 73.007 ของจำนวนผู้ได้รับเลือกเป็นตัวอย่างประชากรทั้งหมด ในจำนวนนั้นเป็นแบบสอบถามที่ตอบโดยผู้สำเร็จปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

¹ ประทอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พิมพ์ครั้งที่ 3, นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี : ไทยวัฒนาพานิช, 2515), หน้า 40.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 51.

109 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 57.37 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมาทั้งหมด และเป็นแบบสอบถามที่ตอบโดยผู้สำเร็จปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต 81 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 42.63 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมาทั้งหมด

ผู้วิจัยวิชาการศึกษาทั้ง 190 คน ได้ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดวิทยาลัย ห้องสมุดคณะและแผนกวิชา หอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดกรมกองของหน่วยราชการ ห้องสมุดขององค์การต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศ ห้องสมุดโรงเรียน และศูนย์เอกสาร ในการค้นคว้าเพื่อการเขียนวิทยานิพนธ์วิชาการศึกษาของผู้วิจัยดังกล่าว ได้จัดอันดับการใช้ห้องสมุดต่าง ๆ ดังนี้ อันดับที่ 1 เป็นห้องสมุดที่ใช้มากที่สุด อันดับที่ 2, 3 และ 4 เป็นห้องสมุดที่ใช้น้อยเป็นลำดับรองมา ปรากฏดังตารางที่ 1 ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยอันดับการใช้ห้องสมุดได้จัดดังนี้

3.6 - 4	=	อันดับที่ 1
2.6 - 3.5	=	อันดับที่ 2
1.6 - 2.5	=	อันดับที่ 3
1 - 1.5	=	อันดับที่ 4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยอันดับของสมุคที่ ผู้วิจัยวิชาการศึกษาใช้

ห้องสมุค	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
<u>ห้องสมุคมหาวิทยาลัย</u>			
สำนักบรรณสารการพัฒนา	1.824	1.2	อันดับ 3
หอสมุคกลางจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย	2.596	0.628	อันดับ 3
หอสมุคกลางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ *	2.000	0	อันดับ 3
หอสมุคกลางมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ *	2.000	0	อันดับ 3
หอสมุคกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	1.727	0.617	อันดับ 3
หอสมุคกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง *	3.000	0	อันดับ 2
หอสมุคศิริราช	2.667	0.469	อันดับ 2
<u>ห้องสมุควิทยาลัย</u>			
ห้องสมุคมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย *	3	0	อันดับ 2
ห้องสมุควิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ	2.500	1.500	อันดับ 3
ห้องสมุควิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา *	1	0	อันดับ 4
ห้องสมุควิทยาลัยครูมหาสารคาม *	1	0	อันดับ 4
ห้องสมุควิทยาลัยวิชาการศึกษามางแสน *	3	0	อันดับ 2
ห้องสมุควิทยาลัยวิชาการศึกษามัทวัน	2.125	0.924	อันดับ 3
ห้องสมุควิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร	3.270	0.926	อันดับ 2
ห้องสมุควิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร *	1	0	อันดับ 4
ห้องสมุควิทยาลัยวิชาการศึกษาพลศึกษา	1.500	0.500	อันดับ 4

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ห้องสมุด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
<u>ห้องสมุดคณะ และแผนกวิชา</u>			
ห้องสมุดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	3.334	0.797	อันดับ 2
ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	*1	0	อันดับ 4
ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	*3	0	อันดับ 2
ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	*4	0	อันดับ 1
ห้องสมุดคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัย- มหิดล	*2	0	อันดับ 3
ห้องสมุดแผนกวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	*2	0	อันดับ 3
ห้องสมุดแผนกจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	*4	0	อันดับ 1
ห้องสมุดแผนกจิตวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร	*4	0	อันดับ 1
ห้องสมุดแผนกวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	3.333	0.481	อันดับ 2
<u>ห้องสมุดแห่งชาติ</u>	2.077	0.303	อันดับ 3

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ห้องสมุด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
<u>ห้องสมุดกรมกองของหน่วยราชการ</u>			
ห้องสมุดกรมการฝึกหัดครู	1.667	0.942	อันดับ 3
ห้องสมุดศูนย์วัสดุการศึกษา	2.318	0.924	อันดับ 3
ห้องสมุดโครงการวางแผนครอบครัว	* 4	0	อันดับ 1
ห้องสมุดสำนักงานสถิติแห่งชาติ	* 1	0	อันดับ 4
ศูนย์วิชาการภายในบริเวณโรงเรียนพญาไท	* 2	0	อันดับ 3
<u>ห้องสมุดขององค์การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ</u>			
ห้องสมุด เอ ยู เอ (A U A)	2.348	0.865	อันดับ 3
ห้องสมุด บริติชคานซิล (British Council)	2.308	0.995	อันดับ 3
ห้องสมุด ยูเนสโก (UNESCO)	2.733	0.575	อันดับ 2
ห้องสมุด ซีเมส (SEAMES)	* 3	0	อันดับ 2
ห้องสมุดสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก	2.333	0.473	อันดับ 3
<u>ห้องสมุดโรงเรียน</u>			
ห้องสมุดโรงเรียนนายเรืออากาศ	* 2	0	อันดับ 3
ศูนย์ประชากรศาสตร์	* 4	0	อันดับ 1
ศูนย์ภาษาอังกฤษ (ELC)	* 1	0	อันดับ 4
ศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬา องค์การส่งเสริม			
นักกีฬาแห่งประเทศไทย	* 2	0	อันดับ 3
ศูนย์บริการเอกสารแห่งประเทศไทย	* 3	0	อันดับ 2

หมายเหตุ * ห้องสมุดแห่งนั้น มีผู้จัดวิชาการศึกษาเข้าใช้เพียง 1 คนเท่านั้น

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีผู้วิจัยวิชาการศึกษาใช้เป็นอันดับ 2 อยู่ 2 แห่งคือ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง และ หอสมุดศิริราช นอกนั้น ผู้วิจัยวิชาการศึกษาใช้เป็นอันดับ 3 คือ สำนักบรรณสารการพัฒนา หอสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หอสมุดกลางเชียงใหม่ และหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้วิจัยวิชาการศึกษาใช้ห้องสมุดวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับ 2, 3 และ 4 ห้องสมุดที่มีค่าเฉลี่ยจัดอยู่ในอันดับ 2 คือห้องสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ส่วนห้องสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษายางแสน และห้องสมุดมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมีผู้ใช้เป็นอันดับที่ 2 แห่งละ 1 คน ห้องสมุดวิทยาลัยที่ผู้วิจัยวิชาการศึกษาใช้ที่มีค่าเฉลี่ยจัดอยู่ในอันดับ 3 คือ ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ และห้องสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน ห้องสมุดวิชาการศึกษาพลศึกษามีค่าเฉลี่ยการใช้เป็นอันดับที่ 4 ส่วนห้องสมุดวิทยาลัยศรีบ้านสมเด็จเจ้า ห้องสมุดวิทยาลัยกรมทหารสาคราม ห้องสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร มีผู้วิจัยวิชาการศึกษาใช้เป็นอันดับที่ 4 และใช้แห่งละ 1 คน

ผู้วิจัยวิชาการศึกษาใช้ห้องสมุดคณะและแผนกวิชา มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1, 2, 3 และ 4 ทั้งนี้ ห้องสมุดแผนกวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และห้องสมุดแผนกจิตวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษาระสานมิตร มีผู้ใช้เป็นอันดับที่ 1 แห่งละ 1 คน สำหรับห้องสมุดคณะ และแผนกวิชาที่ใช้เป็นอันดับที่ 2 ได้แก่ ห้องสมุดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และห้องสมุดแผนกวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผู้ใช้เป็นอันดับ 2 แห่งละ 1 คน ส่วนห้องสมุดแผนกวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และห้องสมุดคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีผู้ใช้เป็นอันดับที่ 3 แห่งละ 1 คน ห้องสมุดคณะและแผนกวิชาที่มีค่าเฉลี่ยการใช้อยู่ในอันดับที่ 4 มีเพียงแห่งเดียวคือ ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับหอสมุดแห่งชาติ โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้วิจัยวิชาการศึกษาใช้อยู่ในอันดับที่ 3

ผู้วิจัยวิชาการศึกษาใช้ห้องสมุดกรมกองของหน่วยราชการอยู่ในอันดับ 1, 3 และ 4 ห้องสมุดที่มีผู้ใช้เป็นอันดับที่ 1 เพียง 1 คน คือห้องสมุดของโครงการวางแผนครอบครัว

ส่วนห้องสมุดกรมการฝึกหัดครู และห้องสมุดศูนย์วัสดุการศึกษา มีค่าเฉลี่ยการใช้อยู่ในอันดับที่ 3 ห้องสมุดที่มีผู้ใช้เป็นอันดับที่ 4 เพียง 1 คน คือห้องสมุดสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ห้องสมุดขององค์การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยการใช้ อยู่ในอันดับที่ 2 และ 3 ผู้วิจัยวิชาการศึกษาใช้ห้องสมุดยูเนสโก อยู่ในอันดับที่ 2 ห้องสมุดซีเมส มีผู้ใช้เป็นอันดับที่ 2 เพียง 1 คน ห้องสมุด เอ ยู เอ ห้องสมุดบริติชเคานซิล และห้องสมุดสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้า รื่องเด็ก มีค่าเฉลี่ยการใช้อยู่ในอันดับที่ 3

ห้องสมุดโรงเรียน มีผู้วิจัยวิชาการศึกษาใช้เพียงแห่งเดียว และมีผู้ใช้เพียง 1 คน เท่านั้น คือ ห้องสมุดโรงเรียนนายเรืออากาศ และใช้อยู่ในอันดับที่ 3

ศูนย์ต่าง ๆ มีผู้ใช้แต่ละ 1 คน คือ ศูนย์ประชากรศาสตร์ ใช้ในอันดับที่ 1 ศูนย์บริการเอกสารแห่งประเทศไทยใช้ เป็นอันดับที่ 2 ศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬา องค์การส่งเสริมนักกีฬาแห่งประเทศไทย ใช้เป็นอันดับที่ 3 และอันดับที่ 4 คือ ศูนย์ภาษาอังกฤษ

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบปัญหาเกี่ยวกับการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดตามความ มากน้อยของปัญหาที่ได้ประสบมา บางปัญหาที่ไม่มี หรือปัญหาที่เกี่ยวกับการใช้วัสดุห้องสมุด ที่ไม่ได้ใช้ในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยวิชาการศึกษาไม่ตอบปัญหาเหล่านั้น ปัญหาการใช้ ได้แบ่งตามประเภทของหนังสือและวัสดุห้องสมุด คือ หนังสือทั่วไป หนังสืออ้างอิงวารสาร สิ่งพิมพ์รัฐบาล วิทยานิพนธ์ โสตทัศนวัสดุ การบริการของห้องสมุด และอาคารสถานที่ของห้องสมุด นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการเรียบเรียงข้อมูล และวิธีการที่ใช้ค้นคว้า หนังสือและบทความวารสาร

ปัญหาการใช้หนังสือ ผู้วิจัยวิชาการศึกษาได้ตอบปัญหาที่เคยประสบมา ดังตารางที่ 15 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาการใช้หนังสือทั่วไป

รายละเอียดของปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ไม่ทราบว่าหนังสือเล่มใดมีเนื้อหาที่ใช้อ้างอิงได้	2.738	1.225	ปานกลาง
2. ไม่ทราบวิธีใช้บัตรรายการ	1.339	0.614	น้อยที่สุด
3. ค้นหาหนังสือเล่มที่ต้องการไม่พบ แต่มีรายชื่อในบัตรรายการ	2.914	1.248	ปานกลาง
4. หนังสือมีตัวเล่ม แต่ไม่มีบัตรรายการ	1.620	0.839	น้อย
5. ใช้เวลามากในการค้นหาหนังสือแต่ละเล่ม	2.825	1.058	ปานกลาง
6. หนังสือเรียงไว้ตามชั้นสับสน	2.495	1.112	น้อย
7. หนังสือถูกเก็บใส่ตู้ปิดกุญแจหรือต้องให้เจ้าหน้าที่หยิบให้	2.057	1.167	น้อย
8. หนังสือในห้องสมุดแต่ละเรื่องมีน้อยเกินไป	3.069	0.816	ปานกลาง
9. หนังสือที่ต้องการไม่มีในห้องสมุดที่ใช้เป็นประจำ	3.335	1.105	ปานกลาง
10. หนังสือเล่มที่ต้องการมีผู้นยืมไปใช้	3.486	1.015	ปานกลาง
11. ความไม่สะดวกในการเข้าใช้หนังสือในห้องสมุดอื่น	2.720	1.126	ปานกลาง
12. จำนวนวันที่ห้องสมุดให้ยืมหนังสือน้อยเกินไป	3.141	0.874	ปานกลาง
13. ห้องสมุดไม่มีบริการให้ยืมหนังสือต่อ	2.036	1.073	น้อย
14. หนังสือที่ต้องการใช้ล้าสมัยเกินไป	3.250	1.105	ปานกลาง
15. หนังสือที่ต้องการใช้อยู่ในสภาพชำรุด	2.423	1.017	น้อย
16. จำนวนหนังสือภาษาไทยที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการจะศึกษามีน้อย	3.895	1.373	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

รายละเอียดของปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
17. การพิจารณาว่าหนังสือที่ใช้นั้นถูกต้องหรือ- ผิด	2.847	0.966	ปานกลาง
18. การพิจารณาว่าหนังสือนั้นเป็นเอกสาร อันดับแรก (Primary Source)	2.899	1.017	ปานกลาง
19. ความยุ่งยากในการอ่านหนังสือภาษาไทย	1.724	0.824	น้อย
20. ความยุ่งยากในการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ	3.464	0.954	ปานกลาง
21. ความยุ่งยากในการเขียนเชิงอรรถของ หนังสือที่ใช้อ้างอิง	2.552	1.208	น้อย
22. ความยุ่งยากในการเขียนบรรณานุกรม ของหนังสือที่ใช้อ้างอิง	2.314	1.084	น้อย

ตารางที่ 15 จะเห็นว่า ผู้วิจัยวิชาการศึกษาระดับปริญญาโทการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด ส่วนหนังสือมีตัวเล่มแต่ไม่มีบัตรรายการ หนังสือเรียงไว้ตามชั้นสับสน หนังสือถูกเก็บใส่ตู้มีคีย์แจ หรือต้องให้เจ้าหน้าที่หยิบให้ ห้องสมุดไม่มีบริการให้ยืมหนังสือต่อ หนังสือที่ต้องการใ้ช้อยู่ในสภาพชำรุด ความยุ่งยากในการอ่านหนังสือภาษาไทย การเขียนเชิงอรรถ และบรรณานุกรมของหนังสือที่ใช้อ้างอิง ผู้วิจัยวิชาการศึกษาเห็นว่า เป็นปัญหาน้อย

ปัญหาที่ผู้วิจัยวิชาการศึกษาเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง คือไม่ทราบว่าหนังสือเล่มใดมีเนื้อหาที่จะใช้อ้างอิง ค้นหาหนังสือเล่มที่ต้องการไม่พบ แต่มีรายชื่ออยู่ในบัตรรายการ ใช้เวลามากในการค้นหาหนังสือแต่ละเล่ม หนังสือในห้องสมุดแต่ละเรื่องมีน้อยเกินไป หนังสือเล่มที่ต้องการมีผู้อื่นยืมไปใช้ หนังสือที่ต้องการไม่มีในห้องสมุดที่ใ้ประจำ ความไม่สะดวกในการเข้าใช้หนังสือในห้องสมุดอื่น กำหนดวันที่ห้องสมุดให้ยืมหนังสือน้อยเกินไป

หนังสือที่ต้องการใช้ต่ำลงเกินไป การพิจารณาว่าหนังสือที่ใช้นั้นถูกต้อง เชื่อถือได้ และเป็นเอกสารอันคับแค้น และความยุ่งยากในการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ

ปัญหาที่ผู้วิจัยประสบและมีความยุ่งยากมาก คือจำนวนหนังสือภาษาไทยที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการจะศึกษามีน้อย

ในการวิจัยวิชาการศึกษ ผู้วิจัยวิชาการศึกษาได้ใช้หนังสืออ้างอิงประกอบการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยวิชาการศึกษาได้ตอบปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงที่เคยประสมมา ดังตารางที่ 16 ต่อไปนี้

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง

รายละเอียดของปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ไม่ทราบว่าพจนานุกรมเล่มใดที่ใช้คนศัพท์			
ในสาขาวิชาเฉพาะ	2.453	1.129	น้อย
2. ไม่ทราบว่าจะใช้สารานุกรมใดค้นบทความที่ต้องการ	2.834	1.170	ปานกลาง
3. หนังสืออ้างอิงเก่าและล้าสมัย	3.137	1.065	ปานกลาง
4. ไม่ทราบวิธีใช้ครรชนวารสาร	2.074	1.063	น้อย
5. ไม่ทราบวิธีใช้ครรชนหนังสือพิมพ์	2.283	1.145	น้อย
6. ไม่ทราบวิธีใช้สาระสังเขป	2.162	1.006	ปานกลาง
7. ไม่ทราบวิธีค้นบรรณานุกรม	1.921	0.931	น้อย
8. หนังสืออ้างอิงไม่ให้ยืมออกจากห้องสมุด	3.927	1.203	มาก
9. จำนวนเรื่องของหนังสืออ้างอิงมีน้อยเกินไป	3.443	0.947	ปานกลาง
10. หนังสืออ้างอิงเรียงไว้ในชั้นสับสน	2.503	1.147	น้อย
11. หนังสืออ้างอิงที่ต้องการใช้มีผู้อื่นใช้อยู่	3.432	1.020	ปานกลาง

ตารางที่ 16 (ต่อ)

รายละเอียดของปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
12. หนังสืออ้างอิงที่ต้องการใช้ไม่มีในห้องสมุด ที่ใช้เป็นประจำ	3.068	1.240	ปานกลาง
13. หนังสืออ้างอิงที่ต้องการใช้ไม่มีในห้องสมุด- อื่น	2.340	1.496	น้อย
14. ปัญหาในการอ่านบทความหรือการใช้ หนังสืออ้างอิงที่เป็นภาษาอังกฤษ	3.250	1.026	ปานกลาง
15. หนังสืออ้างอิงภาษาไทยมีน้อยหรือ- ไม่มีเลย	3.377	1.300	ปานกลาง

ตารางที่ 16 ปัญหาที่ผู้วิจัยวิชาการศึกษาระดับน้อยคือ ไม่ทราบว่าพจนานุกรม
เล่มใดที่ใช้ค้นศัพท์ในสาขาวิชาเฉพาะ ไม่ทราบวิธีใช้บรรณานุกรม บรรณานี้หนังสือพิมพ์
และวิธีค้นบรรณานุกรม หนังสืออ้างอิงเรียงไว้ในชั้นสืบค้น และหนังสืออ้างอิงที่ต้องการใช้
ไม่มีในห้องสมุดอื่น ปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ผู้วิจัยไม่ทราบว่าจะใช้สารานุกรม
ใดค้นบทความที่ต้องการ หนังสืออ้างอิงเก่าและล้าสมัย ผู้วิจัยไม่ทราบวิธีใช้สาระสังเขป
จำนวนเรื่องของหนังสืออ้างอิงมีน้อยเกินไป หนังสืออ้างอิงที่ต้องการใช้มีผู้นิยมน้อย และ
ไม่มีในห้องสมุดที่ใช้เป็นประจำ ปัญหาในการอ่านบทความหรือการใช้หนังสืออ้างอิงที่เป็น
ภาษาอังกฤษ และหนังสืออ้างอิงภาษาไทยมีน้อยหรือไม่มีเลย ปัญหาที่ผู้วิจัยวิชาการศึกษา
เห็นว่าปัญหามากมีเพียง 1 ข้อ คือห้องสมุดไม่อนุญาตให้ยืมหนังสืออ้างอิงออกจากห้องสมุด

ในการใช้วารสาร ผู้วิจัยวิชาการศึกษาได้ตอบปัญหาการใช้วารสารที่ได้เคย
ประสบมา ดังตารางที่ 17 ต่อไปนี้

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาการใช้วารสาร

รายละเอียดของปัญหา	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. ไม่ทราบว่าวารสารฉบับใดมีบทความที่จะใช้อ้างอิงได้	3.226	1.217	ปานกลาง
2. ไม่ทราบวิธีค้นหาวารสารฉบับที่ต้องการ	2.438	1.042	น้อย
3. วารสารฉบับที่ต้องการไม่มีในห้องสมุดที่ใช่เป็นประจำ	3.219	1.142	ปานกลาง
4. ไม่ทราบว่าห้องสมุดมีวารสารชื่อใดบ้าง	3.340	1.259	ปานกลาง
5. ไม่ทราบวิธีค้นหารายชื่อวารสารจากห้องสมุดอื่น	2.948	1.173	ปานกลาง
6. ความไม่สะดวกในการติดต่อขอถ่ายเอกสารจากต่างประเทศ	2.994	1.407	ปานกลาง
7. วารสารย้อนหลังมีไม่ครบฉบับ	3.763	1.087	มาก
8. การใช้วารสารย้อนหลังที่ยังไม่ได้เย็บเล่ม	3.483	1.063	ปานกลาง
9. วารสารฉบับใหม่ ๆ ขึ้นชั้นช้าเกินไป	3.229	1.221	ปานกลาง
10. ห้องสมุดไม่อนุญาตให้ยืมวารสารฉบับใหม่	3.589	1.207	ปานกลาง
11. ห้องสมุดไม่ให้ยืมวารสารเย็บเล่ม	3.495	1.322	ปานกลาง
12. กำหนดวันการให้ยืมวารสารน้อยเกินไป (ถ้าห้องสมุดมีบริการนี้)	3.109	1.364	ปานกลาง
13. ห้องสมุดจำกัดจำนวนฉบับในการให้ยืม	2.930	1.404	ปานกลาง
14. บริเวณสำหรับอ่านวารสารไม่เพียงพอ	2.812	1.359	ปานกลาง
15. ระยะเวลาที่ใช้ในการค้นหาวารสารแต่ละฉบับ	3.268	1.170	ปานกลาง

ตารางที่ 17 (ต่อ)

รายละเอียดของปัญหา	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
16. ความยุ่งยากในการอ่านบทความภาษาอังกฤษ	3.440	1.352	ปานกลาง
17. วารสารภาษาไทยที่มีเรื่องเกี่ยวกับเรื่อง- ที่ศึกษามีน้อยเกินไปหรือไม่เลย	3.818	1.075	มาก
18. บทความในวารสารที่ค้นได้ไม่เพียงพอ ประกอบการวิจัย	3.573	1.101	ปานกลาง
19. ความยุ่งยากในการเขียนเชิงอรรถบทความ วารสารที่ใช้อ้างอิง	2.408	1.181	น้อย
20. ความยุ่งยากในการเขียนบรรณานุกรมของ บทความวารสารที่ใช้อ้างอิง	2.384	1.185	น้อย

ตารางที่ 17 ปัญหาที่ผู้วิจัยวิชาการศึกษาระดับน้อย คือ ไม่ทราบวิธีค้นวารสารฉบับที่ต้องการ และความยุ่งยากในการเขียนเชิงอรรถ และบรรณานุกรมของบทความวารสารที่ใช้อ้างอิง ปัญหาการใช้วารสารส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ปัญหาไม่ทราบว่าวารสารฉบับใดมีบทความที่จะใช้อ้างอิงได้ วารสารฉบับที่ต้องการไม่มีในห้องสมุดที่ใช้เป็นประจำ ไม่ทราบว่าห้องสมุดมีวารสารชื่อใดบ้าง ไม่ทราบวิธีค้นหารายชื่อวารสารจากห้องสมุดอื่น ความไม่สะดวกในการติดต่อขอถ่ายเอกสารจากต่างประเทศ ปัญหาการใช้วารสารย้อนหลังที่ยังไม่ได้เก็บเล่ม วารสารฉบับใหม่ ๆ ขึ้นขึ้นช้าเกินไป ห้องสมุดไม่อนุญาตให้ยืมวารสารฉบับใหม่ ห้องสมุดไม่ให้ยืมวารสารเก็บเล่ม กำหนดวันการให้ยืมวารสารน้อยเกินไป (ถ้าห้องสมุดมีบริการนี้) ห้องสมุดจำกัดจำนวนฉบับในการให้ยืม บริเวณสำหรับอ่านวารสารไม่เพียงพอ ระยะเวลาที่ใช้ในการค้นหาวารสารแต่ละฉบับ ความยุ่งยากในการอ่านบทความวารสารภาษาอังกฤษและบทความที่ค้นได้ไม่เพียงพอในการประกอบการวิจัย

ปัญหาการใช้วารสารที่ผู้วิจัยวิชาการศึกษาประสบมากคือ วารสารย้อนหลังมีไม่ครบ
ฉบับ และวารสารภาษาไทยที่มีบทความเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษามีน้อยเกินไป หรือเกือบไม่มีเลย
ในด้านการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล ผู้วิจัยวิชาการศึกษาได้ตอบปัญหาการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล
ดังได้เคยประสมมาตามตารางที่ 18 ต่อไปนี้

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล

รายละเอียดของปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ความไม่สะดวกในการใช้เนื่องจากสิ่งพิมพ์ ประเภทนี้จัดรวมไว้กับหนังสืออื่น	2.884	1.144	ปานกลาง
2. สิ่งพิมพ์จัดแยกแต่ไม่ให้เลขหมู่	2.732	1.225	ปานกลาง
3. ไม่ทราบวิธีค้นสิ่งพิมพ์ประเภทนี้	2.902	1.300	ปานกลาง
4. ไม่มีรายชื่อสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่สมบูรณ์ เป็น- คู่มือสำหรับค้น	3.750	1.143	มาก
5. ไม่มีบัตรรายการช่วยในการค้นสิ่งพิมพ์- ประเภทนี้โดยเฉพาะ	3.349	1.217	ปานกลาง
6. สิ่งพิมพ์รัฐบาลเก่าและล้าสมัยเกินไป	3.853	1.165	ปานกลาง
7. ห้องสมุดไม่อนุญาตให้ยืมสิ่งพิมพ์ประเภทนี้	3.249	1.330	ปานกลาง
8. สิ่งพิมพ์ประเภทนี้ชำรุด	2.958	1.217	ปานกลาง

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า ผู้วิจัยมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้สิ่งพิมพ์
รัฐบาลอยู่ในระดับปานกลางทั้งนั้น มีปัญหาการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลเพียง 1 ข้อ ที่ผู้วิจัยมีความ
เห็นว่าเป็นปัญหามาก คือไม่มีรายชื่อสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่สมบูรณ์เป็นคู่มือสำหรับค้น ปัญหาที่อยู่ใน
ในระดับปานกลางได้แก่ ความไม่สะดวกในการใช้ เนื่องจากสิ่งพิมพ์ประเภทนี้จัดรวมไว้กับ

หนังสืออื่น สิ่งพิมพ์แจกแต่ไม่ได้ให้เลขหมู่ ไม่ทราบวิธีค้นสิ่งพิมพ์ประเภทนี้ ไม่มีบัตร
รายการช่วยในการค้นสิ่งพิมพ์ประเภทนี้โดยเฉพาะ สิ่งพิมพ์รัฐบาลเก่าและล้าสมัยเกินไป
ห้องสมุดไม่อนุญาตให้ยืมสิ่งพิมพ์ประเภทนี้ และสิ่งพิมพ์ประเภทนี้ชำรุด

สิ่งพิมพ์ประเภทวิทยานิพนธ์มีผู้ใช้เป็นจำนวนมาก สำหรับปัญหาการใช้วิทยานิพนธ์
ผู้วิจัยวิชาการศึกษาได้ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 19 ต่อไปนี้

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาการใช้วิทยานิพนธ์

รายละเอียดของปัญหา	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. วิทยานิพนธ์ไม่ได้จัดตามเลขหมู่	2.358	1.238	น้อย
2. ไม่มีรายชื่อวิทยานิพนธ์ที่ทำในประเทศไทย พร้อมทั้งสาระสังเขปที่สมบูรณ์	2.962	1.411	ปานกลาง
3. ไม่ทราบวิธีค้นวิทยานิพนธ์	1.831	0.271	น้อย
4. ความไม่สะดวกในการค้นวิทยานิพนธ์ เนื่องจากต้องให้เจ้าหน้าที่หยิบให้	3.185	1.481	ปานกลาง
5. วิทยานิพนธ์เรียงไว้ในชั้นสับสน	2.746	1.275	ปานกลาง
6. ความยุ่งยากในการค้นวิทยานิพนธ์จาก- บัตรรายการ	2.463	1.246	น้อย
7. วิทยานิพนธ์เล่มที่ต้องการไม่มีในห้อง ที่ใช่เป็นประจำ	3.132	1.305	ปานกลาง
8. ความไม่สะดวกในการค้นวิทยานิพนธ์ ในห้องสมุดอื่น	3.344	1.163	ปานกลาง
9. วิทยานิพนธ์เล่มที่ต้องการมีผู้อื่นยืม	3.384	1.163	ปานกลาง
10. ห้องสมุดไม่ให้ยืมวิทยานิพนธ์ออกจากห้อง	3.120	1.394	ปานกลาง
11. ระยะเวลาการให้ยืมวิทยานิพนธ์น้อยเกินไป (ถ้าห้องสมุดมีบริการนี้)	3.418	1.366	ปานกลาง
12. วิทยานิพนธ์ชำรุด	2.153	1.100	น้อย

ตารางที่ 19 จะเห็นได้ว่า ค่าเฉลี่ยของปัญหาการใช้วิทยานิพนธ์ในประเทศไทย อยู่ในระดับปานกลางและน้อย ปัญหาที่อยู่ในระดับน้อย มี 4 ปัญหา คือวิทยานิพนธ์ไม่ได้จัดทำตามเลขหมู่ ไม่ทราบวิธีค้นวิทยานิพนธ์ ความยุ่งยากในการค้นวิทยานิพนธ์จากบัตรรายการ และวิทยานิพนธ์ชำรุด ปัญหาที่ผู้วิจัยวิชาการศึกษาประสบอยู่ในระดับปานกลางคือ ไม่มีรายชื่อวิทยานิพนธ์ที่ทำในประเทศไทยพร้อมทั้งสาระสังเขปที่สมบูรณ์ ความไม่สะดวกในการค้นวิทยานิพนธ์ เนื่องจากต้องให้เจ้าหน้าที่หยิบให้ วิทยานิพนธ์เรียงไว้ในชั้นสับสน วิทยานิพนธ์เล่มที่ต้องการไม่มีในห้องสมุดที่ใช้เป็นประจำ ความไม่สะดวกในการค้นวิทยานิพนธ์ในห้องสมุดอื่น วิทยานิพนธ์เล่มที่ต้องการมีผู้นั่งไข้อยู่ ห้องสมุดไม่อนุญาตให้ยืมวิทยานิพนธ์ออกจากห้องสมุด และถ้าห้องสมุดอนุญาตให้ยืมวิทยานิพนธ์ออกจากห้องสมุดระยะเวลาการให้ยืมวิทยานิพนธ์น้อยเกินไป

แม้ว่าโสตทัศนวัสดุมีผู้ใช้น้อยในการวิจัยวิชาการศึกษา แต่ผู้วิจัยวิชาการศึกษาได้ประสบปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุ ดังตารางที่ 20 ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาการใช้สอทัศนวัสดุ

รายละเอียดของปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ไม่ทราบว่าห้องสมุดใดเก็บสอทัศนวัสดุชนิดใดบ้าง	3.543	1.287	ปานกลาง
ไม่มีคู่มือช่วยค้นสอทัศนวัสดุ	3.199	1.234	ปานกลาง
ไม่ทราบวิธีค้นรายชื่อสอทัศนวัสดุ	2.894	1.279	ปานกลาง
ไม่ทราบวิธีใช้สอทัศนวัสดุ	2.919	1.314	ปานกลาง
เครื่องมือสอทัศนวัสดุชำรุด	2.917	1.022	ปานกลาง
สอทัศนวัสดุเก่าและชำรุด	2.956	1.044	ปานกลาง
เรื่องที่มีในสอทัศนวัสดุเก่าและล้าสมัย	3.218	1.087	ปานกลาง
ความไม่สะดวกในการเข้าใช้สอทัศนวัสดุในห้องสมุดที่ใช่เป็นประจำ	3.223	1.170	ปานกลาง
ความไม่สะดวกในการเข้าใช้สอทัศนวัสดุในห้องสมุดอื่น	3.673	1.146	ปานกลาง

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยของปัญหาการใช้สอทัศนวัสดุอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ นับตั้งแต่ปัญหาไม่ทราบว่าห้องสมุดใดเก็บสอทัศนวัสดุชนิดใดบ้าง ไม่มีคู่มือช่วยค้นสอทัศนวัสดุ ไม่ทราบวิธีค้นรายชื่อสอทัศนวัสดุและวิธีใช้สอทัศนวัสดุ เครื่องมือสอทัศนวัสดุชำรุด สอทัศนวัสดุเก่าและชำรุด เรื่องที่มีในสอทัศนวัสดุเก่าและล้าสมัย ความไม่สะดวกในการเข้าใช้สอทัศนวัสดุในห้องสมุดที่ใช่เป็นประจำ และความไม่สะดวกในการเข้าใช้สอทัศนวัสดุในห้องสมุดอื่น

ผู้วิจัยวิชาการศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการเตรียมหนังสือออกของห้องสมุด ทั้งใดตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 21 ต่อไปนี้

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาในด้านการให้บริการเตรียมหนังสือออกให้ใช้

รายละเอียดของปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. บัทรายการเรียงไว้สับสน	1.989	0.897	น้อย
2. ข้อความในบัทรายการไม่ชัดเจน	2.005	0.987	น้อย
3. บัทรายการเรียงอัดแน่นในลิ้นชักเกินไป	2.513	1.082	น้อย
4. การออกบัทรายการล่าช้า	2.720	1.093	ปานกลาง
5. หนังสือใหม่ขึ้นชั้นช้าเกินไป	3.286	1.189	ปานกลาง

ตารางที่ 21 แสดงว่า ผู้วิจัยประสบปัญหาน้อยเกี่ยวกับบัทรายการ คือ บัทรายการเรียงไว้สับสน ข้อความในบัทรายการไม่ชัดเจน บัทรายการเรียงอัดแน่นในลิ้นชักเกินไป แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับการออกบัทรายการล่าช้า เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง รวมทั้งปัญหาหนังสือใหม่ขึ้นชั้นช้าเกินไป ก็เป็นปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

สำหรับด้านบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด ผู้วิจัยวิชาการศึกษาได้ตอบปัญหาที่เคยประสมมา ดังตารางที่ 22 ต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของปัญหาในค่านการบริการของห้องสมุด

รายละเอียดของปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
บริการให้ยืมลาซ่า	2.534	1.170	น้อย
บริการถ่ายเอกสารลาซามาก	2.876	1.713	ปานกลาง
ระยะเวลาเปิดบริการถ่ายเอกสารแต่ละวันน้อย	3.212	1.593	ปานกลาง
ค่าถ่ายเอกสารมีราคาแพง	3.69	1.922	มาก
การให้ความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการ- ถ่ายเอกสาร	3.397	1.455	ปานกลาง
การให้ความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการ- ตอบคำถามในการช่วยค้นบรรณานุกรม	3.226	1.296	ปานกลาง
เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีมารยาทไม่เหมาะสม	2.77	1.348	ปานกลาง

ตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาที่ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นปัญหามากคือ ค่าถ่ายเอกสารมีราคาแพง ปัญหาที่เป็นปัญหาน้อย คือ บริการการให้ยืมลาซ่า นอกจากนี้ เป็นปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น คือ บริการถ่ายเอกสารลาซามาก ระยะเวลาเปิดบริการถ่ายเอกสารแต่ละวันน้อย การให้ความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการถ่ายเอกสาร การให้ความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการตอบคำถามในการช่วยค้นบรรณานุกรม และ ปัญหาเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีมารยาทไม่เหมาะสม

อาคารห้องสมุด ที่มีผลต่อการใช้ห้องสมุดของนักวิจัยวิชาการศึกษาเหมือนกัน ซึ่งนักวิจัยวิชาการศึกษาได้ตอบปัญหา เกี่ยวกับการใช้ครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ของห้องสมุด ดังตารางที่ 23 ต่อไปนี้

"This document is the property of the Thailand Information Center (TIC), Chulalongkorn University and is to be returned within two weeks to the Thailand Information Center, Ratasart Building 3, Chulalongkorn University"

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักค่าตอบของปัญหาการใช้ครุภัณฑ์และอาคาร-
สถานที่ของห้องสมุด

รายละเอียดของปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. จำนวนโต๊ะและเก้าอี้ไม่เพียงพอ	3.130	1.254	ปานกลาง
2. ขนาดโต๊ะและเก้าอี้ไม่เหมาะสม	2.603	1.220	ปานกลาง
3. ไม่มีที่เฉพาะสำหรับให้นักศึกษาปริญญาโท- ทำงานศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด	3.818	1.279	มาก
4. ภายในห้องสมุดมีเสียงรบกวน	3.286	1.172	ปานกลาง
5. แสงสว่างในห้องสมุดไม่เพียงพอ	2.707	1.247	ปานกลาง
6. บริเวณห้องสมุดคับแคบเกินไป	3.115	1.235	ปานกลาง
7. การถ่ายเทของอากาศไม่ดีเท่าที่ควร	3.131	1.239	ปานกลาง
8. ห้องสมุดเป็นอาคารหลายชั้นและจัดแยก สิ่งพิมพ์ตามชั้นต่าง ๆ	2.617	1.084	ปานกลาง
9. ระยะเวลาการเดินทางเข้าค้นคว้าในห้อง สมุดอื่น	3.729	1.136	มาก

ตารางที่ 23 แสดงว่า ผู้วิจัยวิชาการศึกษาประสบปัญหามากในปัญหาไม่มีที่เฉพาะสำหรับให้นักศึกษาปริญญาโททำงานศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด และปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาการเดินทางเข้าค้นคว้าในห้องสมุดอื่น ส่วนปัญหาในค่านครุภัณฑ์และอาคารสถานที่อื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือจำนวนโต๊ะและเก้าอี้ไม่เพียงพอ ขนาดของโต๊ะและเก้าอี้ไม่เหมาะสม ภายในห้องสมุดมีเสียงรบกวน แสงสว่างในห้องสมุดไม่เพียงพอ บริเวณห้องสมุดคับแคบเกินไป การถ่ายเทของอากาศไม่ดีเท่าที่ควร และห้องสมุดเป็นอาคารหลายชั้นและจัดแยกสิ่งพิมพ์ตามชั้นต่าง ๆ

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากการค้นคว้าหนังสือและวัสดุห้องสมุดได้เรียบร้อยแล้ว นักวิจัยวิชาการศึกษาก็นำข้อมูลเหล่านั้นมาเรียบเรียง จากแบบสอบถามปรากฏว่า ผู้วิจัย วิชาการศึกษามีความเห็นในค่านิยมทางการเรียบเรียงข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง นับตั้งแต่ ปัญหาความยุ่งยากในการเรียบเรียงเนื้อหา ความยุ่งยากในการวิเคราะห์บทความที่ใช้ อ้างอิง และปัญหาข้อมูลน้อยเกินไป

ในการค้นคว้าหรือการค้นหนังสือเพื่อหาเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยวิชาการศึกษาหรือผู้ตอบแบบสอบถามได้ใช้วิธีต่าง ๆ ดังตารางที่ 24 ต่อไปนี้

ตารางที่ 24 ร้อยละของผู้วิจัยวิชาการศึกษาที่ใช้วิธีการค้นหนังสือต่าง ๆ

วิธีการ	ร้อยละ
1. ค้นจากบัตรรายการ	86.77
2. ดูจากบรรณานุกรมหลังบทความในวารสารหรือบรรณานุกรม หลังบทในหนังสือ	62.96
3. อาจารย์แนะนำ	53.97
4. ไปดูตามชั้นและเลขหมู่	38.62
5. เพื่อนแนะนำ	31.75
6. บรรณารักษ์แนะนำหรือใช้บริการตอบคำถาม	11.22

ตารางที่ 24 จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามใช้วิธีการค้นจากบัตรรายการมีจำนวน มากที่สุด ร้อยละ 86.77 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ผู้ที่ใช้วิธีการดูจากบรรณานุกรมหลังบทความในวารสารหรือบรรณานุกรมหลังบทในหนังสือ มีจำนวนรองลงมา คิดเป็น ร้อยละ 62.92 ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับผู้ใช้คำแนะนำของอาจารย์ในการอ่านหนังสือว่า ควรอ่านหนังสือเล่มใด ส่วนวิธีการที่ไปดูตามชั้นและเลขหมู่เพื่อเลือกหนังสือที่มีเรื่อง เกี่ยวข้อง และคำแนะนำของเพื่อนมีจำนวนผู้ใช้วิธีการทั้งสองนี้ ร้อยละ 38.62 และ 31.75

ตามลำดับ วิธีการที่มีผู้ใช้จำนวนน้อยที่สุดคือ การขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์ หรือใช้วิธีการตอบคำถาม ซึ่งมีเพียงร้อยละ 11.22 สำหรับการค้นบทความจากวารสารมีผู้ใช้วิธีการต่าง ๆ ดังตารางที่ 25 ต่อไปนี้

ตารางที่ 25 ร้อยละของผู้วิจัยวิชาการศึกษาในการใช้วิธีการค้นบทความวารสาร

วิธีการ	ร้อยละ
1. ค้นจากบรรณานุกรมวารสาร	71.98
2. เปิดวารสารดูทีละเล่ม	54.50
3. ดูจากบรรณานุกรมท้ายบทของหนังสือหรือท้ายบทความของวารสารที่พบก่อน	51.85
4. อาจารย์แนะนำ	38.62
5. เพื่อนแนะนำ	22.51
6. คำแนะนำของบรรณารักษ์หรือใช้วิธีการตอบคำถาม	11.11

จากตารางที่ 25 จะเห็นว่าผู้วิจัยวิชาการศึกษาค้นบทความวารสารโดยใช้วิธีค้นจากบรรณานุกรมวารสารเป็นจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 71.98 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด วิธีการเปิดวารสารดูทีละเล่ม เป็นวิธีที่มีผู้นิยมใช้ เป็นจำนวนรองลงมาจากจำนวนผู้ใช้บรรณานุกรมวารสาร คิดเป็นร้อยละ 54.50 ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับผู้ที่ใช้วิธีการดูจากบรรณานุกรมท้ายบทความของหนังสือหรือของวารสารที่พบก่อน คิดเป็นร้อยละ 51.85 ผู้ที่ใช้คำแนะนำของอาจารย์และเพื่อนในการอ่านบทความที่ควรอ่านเป็นจำนวนรองลงมาอีก ร้อยละ 39.62 และ 22.51 ตามลำดับ สำหรับการใช้อีเมลตอบคำถามหรือคำแนะนำจากบรรณารักษ์มีจำนวนผู้ใช้น้อยที่สุดเพียงร้อยละ 11.11 เท่านั้น